

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДПП(в) 2.2.1 Країнознавство англomовних країн

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма _____ Початкова освіта _____
(назва)

спеціальність _____ 013 Початкова освіта _____
(код та найменування спеціальності)

спеціалізація _____ Англійська / новогрецька мова у початковій школі _____
(назва спеціалізації)

факультет _____ іноземних мов _____
(назва факультету)

2020 – 2021 рік

Робоча програма

Країнознавство англомовних країн

(назва навчальної дисципліни)

для студентів ОПП (назва/назви) Початкова освіта

Спеціальністю (напрямом підготовки) Початкова освіта (ОС «Бакалавр»)

Розробники:

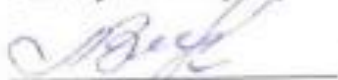
Бодик О.П., доцент кафедри англійської філології, доктор філософії, доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освіти

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

(Задорожна-Княгницька Л.В.)

«28» серпня 2020 року

© МДУ, 2020 рік

© Бодик О.П., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Вибіркова, дисципліна професійної підготовки	
Модулів – 2	ОПП (назва) <u>Початкова освіта</u> Спеціальність <u>013 Початкова освіта</u> (код та найменування спеціальності) Спеціалізація (за необхідністю) <u>Англійська / новогрецька мова у початковій школі</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: є		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		7-й	
	Освітній рівень: <u>Магістр</u>	Лекції	
		4 год.	
		Практичні, семінарські	
		2 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		112 год.	
		Індивідуальні завдання: 2 год.	
	Вид контролю: екзамен		

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для заочної форми навчання – 5% / 95%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Країнознавство англomовних країн» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта, спеціальності 013 Початкова освіта, за освітньою програмою Початкова освіта.

Мета курсу «Країнознавство англomовних країн» – формування соціокультурної компетенції студентів у процесі вивчення історичних, культурних, політичних аспектів, сучасного стану розвитку суспільства Великої Британії та Канади; удосконалення практичної підготовки майбутнього вчителя англійської мови початкової школи, його лінгвістичної та професійної компетенції; надання майбутнім фахівцям систематичних знань про базові концепти британського й канадського історичного, а також сучасного громадсько-політичного, економічного й культурного життя у їх взаємозв'язку і національно-культурній специфіці: загальна характеристика країни (її місце у світі, історія виникнення й розвитку, склад території, природні умови та їх господарська оцінка, населення); відомості про господарство країни; внутрішні відмінності та міста; специфіка розвитку системи освіти; основні ознаки сучасного медіа-простору.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- узагальнення знань студентів про а) основні терміни й назви реалій історичного, суспільно-політичного та культурного життя Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії та Канади, б) географічне положення, історичні етапи розвитку, економіку, населення, політичний устрій Великої Британії та Канади, в) специфіку національного характеру (патріотизмом) і спосіб життя британського й канадського народів;
- розвиток і розширення світогляду, творчого мислення студентів у соціокультурному аспекті за рахунок створення достатнього рівня лінгвокультурологічної та країнознавчої компетенції через актуалізацію, відбір, семантизацію та систематизацію мовних одиниць-реалій, що дають можливість простежити наявність усталених стереотипів й їх зміну в сучасному суспільстві;
- систематизація й поглиблення знань про розвиток культури, мас-медіа, освіти та науки Великої Британії та Канади;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти із сучасним станом суспільства Великої Британії та Канади, їх звичаї та традиції, життя молоді;
- навчити студентів порівнювати життя суспільства у Великій Британії, Канаді та в Україні шляхом критичного аналізу вивченої інформації;
- формування дослідницьких навичок: пошук, відбір, систематизація й аналіз інформації, робота з першоджерелами, оформлення і публічна/он-лайн презентація проєктів;
- навчити майбутніх педагогів розповідати школярам про країни, мову яких вони вивчають;
- формування та підтримка інтересу до країн, мова яких вивчається, а також до їх суспільного життя, матеріального побуту, історії та культури.

Відповідно до ОПП «Країнознавство англomовних країн» як навчальна дисципліна сприяє формуванню таких компетентностей

Компетентності, якими має оволодіти здобувач вищої освіти:

Компетентності	Шифр компетентностей
Загальні:	
Здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним з використанням сучасних інформаційних технологій.	КЗ-1
Здатність ефективно використовувати інформаційні та комунікаційні технології в педагогічній діяльності.	КЗ-3
Здатність аналізувати інформацію з різних джерел для вирішення практичних завдань у сфері професійної педагогічної діяльності та проведення наукового педагогічного дослідження.	КЗ-4
Професійні:	
Здатність визначати ступінь оволодіння молодшими школярами програмовим матеріалом.	КП-6

Відповідно до ОПП «Країнознавство англomовних країн» як навчальна дисципліна сприяє досягненню таких результатів навчання

Результати навчання	Шифр результату навчання
1. Знати іноземну мову на рівні, необхідному для забезпечення навчального процесу в початковій школі.	РН7
2. Знати зміст й вимоги Державного стандарту початкової освіти, вміти визначати напрями і засоби їх реалізації у початковій школі із застосування інноваційних технологій.	РН 17

Місце дисципліни в освітній програмі. Курс «Країнознавство англomовних країн» є складовою частиною дисциплін загальної (історія української культури, філософія, соціологія, основи економічної теорії) і професійної підготовки (англійська мова, методика викладання англійської мови).

Передумови для вивчення дисципліни. Активне застосування раніше досягнутих результатів навчання здобувачів вищої освіти із методики викладання англійської мови, англійської мови, комп'ютерних систем і технологій передбачає під час опанування дисципліни активну участь студентів, що відбувається при включенні їх у різні види освітньої діяльності, зокрема застосування науково-пошукового підходу до виконання

практичних завдань, самостійної роботи з різними джерелами інформації із наступним обговоренням ключових питань із з'ясуванням думок і ставлення здобувачів вищої освіти до даного об'єкта, обговоренні й аналізі актуальних проблем реалізації завдань, набуття відповідних практичних умінь і навичок.

- У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **знати**:
- особливості історичного, політичного, економічного, соціального й культурного розвитку країн, що вивчаються; географічне положення (їх територіальні особливості, кількість населення, кордони, ріки, гори та озера, природні умови та їх господарська оцінка; відомості про господарство країни; внутрішні відмінності та міста) і політичний лад; найбільш важливі події в соціально-політичному, економічному й культурному житті держав; основні ознаки сучасного медіа-простору цих країн, його вплив на суспільно-політичну думку; специфіку розвитку системи освіти, а також національну своєрідність і колорит цих країн; характерні національні риси представників англомовних країн;
 - основи міжкультурної комунікації іноземною мовою в різних сферах; способи переробки й адаптації іншомовної інформації з різних джерел; інформацію в області професійної діяльності; нову інформацію комунікативно-поведінкового та країнознавчого характеру в рамках програми.

- У результаті опанування дисципліни студенти повинні **вміти**:
- користуватися географічними й адміністративно-політичними картами Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії й Канади; орієнтуватися в історичній періодизації розвитку країн, що вивчаються, й дати порівняльну характеристику основних історичних тенденцій розвитку держав; знаходити подібності та відмінності в культурних особливостях країн, розкрити особливості тієї чи іншої традиції, звичаю та виявити ідейно-естетичні й етичні цінності; порівнювати життя суспільства у Великій Британії, Канаді та в Україні шляхом критичного аналізу вивченої інформації; застосовувати знання в процесі вирішення освітньої та професійної діяльності; використовувати отримані знання в ситуаціях спілкування з носіями мови; правильно орієнтуватися в безлічі фактів, що зустрічаються в літературі, публіцистиці та газетних матеріалах іноземною мовою, де описуються явища, події, факти дійсності цих країн і відбирати в навчальних цілях матеріал про держави;
 - ефективно оперувати фактичним матеріалом щодо різних аспектів життя Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії й Канади; використовувати набуті знання в процесі викладання англійської мови в ЗЗСО та для проведення позакласних заходів з англійської мови; вільно володіти країнознавчим запасом слів.

Після закінчення вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні **володіти**: навичками самостійного аналізу прочитаної інформації; технологіями відбору, використання та поновлення знань; навичками рефлексії, самооцінки, самоконтролю; критичним і

креативним мисленням; системою знань про етичні та моральні норми поведінки, прийнятих у сучасному соціумі, про моделі соціальних ситуацій, типові сценарії взаємодії і здатністю застосовувати їх у загальній і професійній сферах спілкування.

3. Програма навчальної дисципліни.

Курсова підготовка з «Країнознавства англomовних країн» передбачає відвідання лекцій, семінарських занять, самостійну роботу (виконання практичних завдань – опрацювання кейсів, робота над міні-проектами, підготовка повідомлень – мультимедійних презентацій на запропоновані теми, аналіз і самоаналіз проведеної роботи), створення журналістського продукту за результатами віртуальної подорожі до Великобританії / Канади (формат (на вибір) – брошура, есей, стаття / репортаж, відеогід) (ІНДЗ).

Змістовий модуль I. Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії. Країна та люди.

Тема 1. Історичні особливості розвитку.

Загальні відомості про країну, столицю, склад території та регіонів. Проблеми культурної та політичної незалежності в Уельсі, Шотландії та Північній Ірландії. Підвладні території Сполученого Королівства. Державна символіка. Емблеми країни. Англійський національний характер. Історичні етапи становлення держави (історія Англії до XI ст.; нормандське вторгнення; середньовічна Англія; шістнадцяте століття; сімнадцяте століття; вісімнадцяте століття; дев'ятнадцяте століття; двадцяте століття). Склад та розміщення населення. Міграційні процеси. Демографічні зміни та проблема старіння населення. Конурбації, їх соціальні та екологічні проблеми.

Тема 2. Конституція та уряд Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії. Економіка країни.

Загальні відомості про державний устрій Сполученого Королівства. Конституція країни. Законодавча, виконавча та судова влада. Основні політичні партії Великобританії, історія їх виникнення. Проблема глобалізації: перспективи розвитку та негативні наслідки. Загальна характеристика економіки. Структура промисловості та сільського господарства. Стан економіки в Англії, Уельсі, Шотландії та Північній Ірландії.

Тема 3. Культура й мистецтво. Освіта у Великобританії.

Культура й мистецтво. Англійська література (Вільям Шекспір, Джоан Роулінг, Джефрі Чосер, Джонатан Свіфт, Ричард Шерідан, Семюел Тейлор Колрідж, Джордж Гордон Байрон, Персі Шеллі, Джон Кітс, Джейн Остін, Чарльз Діккенс, сестри Бронте, Редьярд Кіплінг, Томас Гарді, Томас Еліот та ін.). Освіта (нові тенденції та зміни в організації освіти). Система вищої освіти. Університети. Оксфорд. Кембридж.

Тема 4. Засоби масової інформації у Великобританії.

Популярні англійські газети. «Якісна» та «жовта» преса. Телевізійні канали й радіостанції. BBC та ІВА. Незалежність ЗМІ. Реклама, гонитва за «гарячими» новинами.

Змістовий модуль II. Канада.

Тема 5. Канада – країна кленового листка.

Загальні відомості про країну, столицю, територію та географічні умови. Державна символіка, емблеми Канади. Історичні особливості розвитку країни. Населення Канади. Українці в Канаді: а) українські організації Канади; б) державні інституції підтримки українства.

Тема 6. Система правління Канади. Економіка країни.

Загальні відомості про державний устрій країни. Федеральний уряд. Місцеве самоврядування й управління в Канаді. Правове положення провінцій. Загальна характеристика економіки країни. Структура промисловості. Структура сільського господарства. Сфера послуг. Транспорт.

Тема 7. Освіта в Канаді. Національні звичаї й традиції.

Система освіти. Зміст навчання. Свята, звичаї й традиції. Улюблені заняття канадців. Дозвілля, розваги. Особливості національної кухні.

Тема 8. Культура й мистецтво Канади. Засоби масової інформації.

Кіно. Видатні канадські режисери (Атом Егоян, Деніс Аркан, Девід Кроненберг та ін.) й актори (Майк Марс, Ден Акройд, Джим Керрі, Марк Фавро, Рой Дювві та ін.). Музика. Відомі канадські музиканти та співаки (Брайан Адамс, Шанайя Твейн, Селін Діон, Лара Фабіан). Канадські письменники. Танці й театр. Радіо, телебачення, преса в Канаді.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль I.												
Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії. Країна та люди												
Тема 1. Історичні особливості розвитку							14	1	-	-	-	13
Тема 2. Конституція та уряд Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії. Економіка країни.							14	1	-	-	-	13

Тема 3. Культура й мистецтво. Освіта у Великобританії.							15	-	1	-	-	14
Тема 4. Засоби масової інформації у Великобританії.							14	-	-	-	-	14
Модульна контрольна робота 1.							2	-	-	-	-	2
<i>Разом за змістовим модулем I</i>							59	2	1	-	-	56
Змістовий модуль II. Канада.												
Тема 5. Канада – країна кленового листка.							14	1	-	-	-	13
Тема 6. Система правління Канади. Економіка країни.							14	1	-	-	-	13
Тема 7. Освіта в Канаді. Національні звичаї й традиції.							14	-	1	-	-	13
Тема 8. Культура й мистецтво Канади. Засоби масової інформації.							15	-	-	-	-	15
Модульна контрольна робота 2.							2	-	-	-	-	2
<i>Разом за змістовим модулем II</i>							59	2	1	-	-	56
<i>Усього годин</i>							118	4	2	-	-	112
<i>ІНДЗ</i>							2	-	-	-	2	-
<i>Усього годин</i>							120	4	2	-	2	102

5. Теми семінарських занять (не передбачено навчальним планом спеціальності)

6. Теми практичних занять.

Програма практичних занять ґрунтується на детальному розгляді та засвоєнні студентами теоретичних положень навчальної дисципліни шляхом виконання спеціально сформульованих завдань та сприяє формуванню у них професійно-методичних вмінь і навичок практичного застосування цих теоретичних положень. Особливе значення у даному контексті відводиться системі самостійної та індивідуальної роботи, взаємоконтролю і самоаналізу, використанню професійної рефлексії. На заняттях моделюються типові ситуації професійного спілкування (комунікативні завдання, ситуаційні дослідження, симуляції, ділові ігри, групові проекти, розв'язування проблем тощо), широко використовуються відеофрагменти фактичного матеріалу, різні режими роботи: фронтальний, груповий, парний, індивідуальний, що дозволяє зробити заняття конкретнішими і практично орієнтованими.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<p>Порівняльна характеристика різних аспектів розвитку Канади і Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуйтеся до країнознавчого аналізу розглянутих країн, порівнюючи різні аспекти їх розвитку та проводячи паралель з Україною. 2. Підготуйте презентацію або зробіть добірку цікавих фактів, відеоматеріалів тощо, які дадуть можливість провести паралель між особливостями розвитку Канади і Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії, виявити їх відмінні риси політичних, економічних, культурних і освітніх зв'язків з Україною. <p><i>Рекомендована література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Башманівський О. Л., Вигівський В. Л., Моркотун С. Б. Лінгвокраїнознавство : навч.-метод. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 98 с. 2. Василенко О. В., Малімон Л. К., Павлюк А. Б. The World : навч.-метод. видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2013. 81 с. 3. Василенко О. В., Калиновська І.М., Коляда Е.К. Great Britain : History and Culture=Велика Британія: історія і культура : навчальний посібник для самостійної роботи студентів. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 364 с. 4. Верещагин Е. М., Костомаров В. Г. Язык и культура. Три лингвострановедческие концепции : лексического фона, рече-поведенческих тактик и сапиентемы / Под ред. и с послесловием Ю. С. Степанова. Москва : «Индрик», 2005. 1040 с. 5. Вовченко Н. Т. Across Great Britain = По Великій Британії : Навчальний посібник з курсу «Країнознавство». Київ : Знання, 2004. 222 с. 6. Гапонів А. Б., Возна М. О. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця : Нова Книга, 2005. 464 с. 7. Гороть Є. І., Малімон Л. К. Great Britain : навч.-метод. розробка. Луцьк : РВВ «Вежа», 2010. 114 с. 8. Нос Л. С. Навчальний посібник з курсу «Країнознавство» для студентів на пряму підготовки «Початкова освіта». Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 111 с. 9. Огнева Е.А. Лингвострановедение : британская палитра : учеб. пособие. Москва : Эдитус, 2012. 136 с. 10. Ощепкова В.В, Ванина Т.П. О Канаде вкратце. Книга для чтения на английском языке. Москва : «Лист», 2000. 272 с. 	2

<p>11.Полупан А. П., Полупан В. Л., Махова В. В. English-speaking countries: A cultural reader. Харків : ВГ «Академія», 2000. 208 с.</p> <p>12.Сааринен Л., Рыбкина Е. Canada. Канада : посobie по страноведению. С.-Пб. : «Каро», 2000. 240 с.</p> <p>13.Цегельська М. Great Britain: Geography, History, Language. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 208 с.</p> <p>14.Шерстюк І. В. The Best in the English-Speaking World. English Student's Book. Харків : Веста: Ранок, 2004. 80 с.</p> <p>15.Adrian Room. An A to Z of British Life. Sixth revised impression. Oxford : Oxford University Press, 1996. 476 p.</p> <p>16.Delia Summers (ed.). Dictionary of English Language and Culture. 2nd ed. London : Longman, 1994, 1528 p.</p> <p>17.Jonathan Crowther (ed.). Oxford Guide to British and American Culture. Oxford : Oxford University Press, 1999. 600 p.</p> <p>18.McDowall D. An Illustrated History of Britain. Longman Group UK Limited, 2003. 192 p.</p> <p>19.O'Driscoll James. Britain. The Country and its People : An Introduction for the Learners of English. Oxford : Oxford University Press, 2003. 225 p.</p> <p>20.Sheerin Susan, Seath Jonathan, White Gillian. Spotlight on Britain. 2nd edition. Oxford : Oxford University Press, 1990. 140 p.</p> <p>21.Susan Stempleski. Oxford Guide to British and American Culture. Teacher's Handbook. Oxford : Oxford University Press, 1999, 14 p.</p> <p>22.The World Book Encyclopedia of People and Places. 2nd Edition. Chicago : Scott Fetzer Company, 2007. Volumes 1-7. 1696 p.</p>	
Разом	2

7. Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом спеціальності).

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Англійська мова як мова міжкультурної комунікації. Взаємодія мови і культури	13
2.	Природні умови і ресурси Великої Британії та Канади	13
3.	Історичний розвиток Великої Британії та Канади	14
4.	Адміністративний устрій та державні символи Великої Британії та Канади	14
5.	Духовне надбання народів, які проживають у Великій Британії та Канаді	13
6.	Вплив Великої Британії та Канади на розвиток культур народів світу	13
7.	Сучасні вищі навчальні заклади Великої Британії та Канади	13
8.	Міжнародний обмін досвіду та співпраця в галузі освіти Великої Британії та Канади	15

8. Самостійна робота.

Позааудиторна самостійна робота передбачає а) підготовку студентів до практичних занять, б) опрацювання кейсів, роботу над міні-проектами, підготовку повідомлень – мультимедійних презентацій на запропоновані теми, в) аналіз і самоаналіз проведеної роботи.

9. Індивідуальні завдання.

Підвищенню ефективності лекційних / практичних занять сприятиме передбачене програмою виконання ІНДЗ із навчальної дисципліни «Країнознавство англomовних країн», що спрямоване на виконання студентами додаткового індивідуально-дослідницького завдання з метою підвищення рейтингу їхньої успішності за змістом курсу та передбачає створення журналістського продукту за результатами віртуальної подорожі до Великобританії / Канади (формат (на вибір) – брошура, есей, стаття / репортаж, відеогід).

Матеріали даного ІНДЗ обговорюються в парах і групах, а також індивідуально з викладачем. Особливий акцент при створенні таких продуктів робиться на *емпіричний етап* (отримання та первісне опрацювання матеріалу, процес накопичення фактів, опис мовою науки, класифікація даних; відбір із фактів найбільш типових, опис їх термінами науки, у межах якої ведеться дослідження; класифікація фактів за їх сутністю, встановлення зв'язків між відібраними фактами) й *теоретичний етап* науково-практичного дослідження (грунтовний аналіз наукового фактажу, перевіреного, усвідомленого та зафіксованого мовою науки, проникнення у суть явищ, формулювання його у кількісній і якісній формі, обрання принципу дії та рекомендації щодо практичного впливу на ті явища).

10. Методи навчання.

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *словесні*: візуалізована лекція, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: вправи;
- *інтегровані*: комунікативні завдання, ситуаційні дослідження, симуляції, ділові ігри, групові проекти, розв'язування проблем, моделювання.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: із книгою, Internet-ресурсами; виконання ІНДЗ.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- 1. Методи стимулювання інтересу до навчання:** навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

11. Критерії оцінювання

Критерії і норми оцінювання на лекційному / практичному занятті

Бали	Рівень знань та умінь студентів
13-15	Студент має системні, глибокі знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. Студент вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, вміє комплексно застосовувати знання з інших дисциплін
10-12	Знання студента є достатньо ґрунтовними, він правильно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, встановлювати зв'язки між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями
7-9	Міцні знання навчального матеріалу, включаючи аналіз фактичного матеріалу; аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; уміння обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; вміння застосовувати теоретичні положення під час вирішення практичних завдань
5-6	Студент демонструє посередні знання основних положень навчального матеріалу. Відповідь у цілому задовільна. Студент здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки, наводити окремі приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях
3-4	Студент демонструє низький рівень знань, здатний частково відтворити теоретичний матеріал відповідно до тексту підручника або лекції викладача, повторити за зразком певну операцію, суттєві помилки у відповідях на запитання, невміння застосовувати теоретичні положення під час вирішення практичних завдань
0-2	Студент може розрізняти об'єкт вивчення, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання; суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися під час вирішення практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень

Критерії і норми оцінювання виконання модульних (контрольних) завдань

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного змістового модуля. Модульний контроль проводиться у формі тестів, відповідей на теоретичні питання та вирішення практичних завдань, виконання індивідуальних завдань тощо.

Модульну контрольну роботу може бути оцінено від 0 до 5 балів. При виконанні модульних контрольних робіт підсумкова оцінка буде формуватися як середньозважена кількість балів за цей вид контролю.

5 балів: завдання виконані якісно (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи);

4 бали: завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (75% - 89% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи);

3 бали: завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (60% - 74% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).

2 бали: завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (50% - 59% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).

0-1 бал: завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

Підсумковий бал за результатами ПМК оформляється під час останнього заняття.

Загальна кількість балів за ПМК дорівнює 40, з яких від 0 до 20 балів студент може отримати за результатами першого змістового модуля, від 0 до 20 балів – за результатами другого, змістового модуля. Результати ПМК знань студентів вносяться до відомості обліку поточної успішності та є основою для визначення загальної успішності студентів з даного предмета і враховуються (за необхідності) при виставленні балів за підсумковий контроль знань (ПКЗ).

У разі невиконання завдань ПМК, з об'єктивних причин, студенти мають право, за дозволом декана (викладача), скласти їх до останнього заняття. Час та порядок складання визначає викладач.

Критерії і норми оцінювання виконання завдань для самостійного опрацювання

При контролі виконання завдань для самостійного опрацювання оцінці підлягають: самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань, виконання практичних завдань тощо.

Вибір студентом видів індивідуальної роботи здійснюється на альтернативній основі згідно з особистими інтересами за попереднім узгодженням із викладачем. Організація індивідуальної роботи студентів, контроль за виконанням, оцінювання її результатів покладено на викладача, який проводить семінарські заняття в академічній групі.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення; вміння систематизувати знання за окремими темами; вміння робити обґрунтовані висновки; володіння категорійним апаратом; навички і прийоми виконання практичних завдань; вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку; самореалізація на практичних заняттях.

Критеріями оцінювання статті/репортажу/есею є: здатність проводити критичне та незалежне оцінювання певних проблемних питань; вміння пояснювати

альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Критеріями оцінювання індивідуального завдання є: відповідність технічним вимогам до індивідуального завдання; оригінальність концепції проекту; нові креативні вирішення сформульованої проблеми; вміння впевнено довести результати, що були отримані в результаті виконання індивідуального завдання; наявність якісної презентації без помилок; оцінка, яку надала навчальна група під час захисту роботи.

Відповідь за кожне завдання при виконанні обов'язкової самостійної роботи може бути оцінено від 0 до 10 балів. Підрахунок балів за цей вид контролю відбувається шляхом накопичення балів за всі види роботи.

Схема оцінювання: кожний критерій оцінюється за чотирибальною шкалою: «відмінно» (5 балів), «добре» (4 бали), «задовільно» (3 бали), «незадовільно» (2 бали).

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання (в балах)			
		«відмінно» – 5	«добре» – 4	«задовільно» – 3	«незадовільно» – 2
Теоретичне питання					
1	Відповідність змісту	Відповідь студента повністю відповідає змісту питання. Усі основні проблеми визначені чітко.	Відповідь студента в основному відповідає змісту питання. Не всі основні проблеми визначені чітко.	Відповідь студента лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко.	Відповідь студента не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначені.
2	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті.	Основні проблеми розкриті не досить повно і ґрунтовно.	Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини.	Основні проблеми не розкриті.
3	Доказовість викладу	Студент демонструє високий рівень доказовості викладу матеріалу з питання. Він може викласти свою точку зору з проблем, що обговорюються.	Студент викладає матеріал, в основному аргументуючи країнознавчі положення. Він відчуває труднощі у викладенні своєї точки зору щодо ряду проблем.	Студент викладає матеріал, майже не аргументуючи країнознавчі положення. Він не має своєї точки зору щодо більшості проблем.	Доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні.
4	Термінологічна коректність	Студент досить вільно й коректно користується країнознавчою	Студент в основному правильно використовує країнознавчу	Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює	Студент майже не користується країнознавчою термінологією. Його запас

		термінологією. Він володіє повним запасом країнознавчих термінів.	термінологію. Невелика кількість термінологічних помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного.	розуміння змісту викладеного. Він володіє обмеженим запасом методичних термінів.	країнознавчих термінів мінімальний.
Практичне питання					
1	Точність виконання практичного завдання	Виконане студентом завдання є комунікативно орієнтованим, відповідає вимогам поетапного формування навичок і вмінь та враховує вікові особливості учнів.	Виконане студентом завдання є комунікативно орієнтованим, однак має незначні порушення логіки поетапного формування навичок і вмінь, врахування вікових особливостей учнів.	Виконане студентом завдання не є комунікативно орієнтованим, має серйозні порушення логіки поетапного формування навичок і вмінь та врахування вікових особливостей учнів.	Виконане студентом завдання не є комунікативно орієнтованим, не відповідає вимогам поетапного формування навичок і вмінь та не враховує вікових особливостей учнів.
2	Застосування науково-пошукового підходу до його виконання, творче мислення	Студент виявляє усталені стереотипи / ідейно-естетичні й етичні цінності та їх зміну в сучасному суспільстві, творчі здібності й науковий підхід в розумінні й викладенні матеріалу	Студент в основному виявляє усталені стереотипи / ідейно-естетичні й етичні цінності та їх зміну в сучасному суспільстві, відчуває труднощі у творчому й науковому підході в розумінні й викладенні матеріалу	Студент за допомогою викладача аналізує стереотипи / ідейно-естетичні й етичні цінності та їх зміну в сучасному суспільстві, не проявляючи творчі здібності й науковий підхід в розумінні й викладенні матеріалу	Студент не виявляє усталені стереотипи / ідейно-естетичні й етичні цінності та їх зміну в сучасному суспільстві, має труднощі у творчому й науковому підході в розумінні й викладенні матеріалу

Оцінка «**відмінно**» за кожне окреме питання виставляється за умови, якщо відповідь студента у повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка «добре» чи «задовільно» за кожне окреме питання не може бути виставлена, якщо відповідь студента зовсім не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв. У такому разі виставляється оцінка «незадовільно».

Організація поточного модульного контролю

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю (ПМК). Загальним об'єктом є відповідні частини навчальної програми з дисципліни «Країнознавство англomовних країн», засвоєння якої, відповідно, перевіряється під час поточного модульного контролю (ПМК).

Завдання ПМК – перевірка розуміння та засвоєння навчального матеріалу змістового модуля, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань.

Об'єктами ПМК знань студентів є систематичність та активність роботи, успішність на лекційних / практичних заняттях, виконання модульних контрольних робіт і самостійної роботи.

Оцінювання результатів ПМК здійснюється наприкінці вивчення кожного змістового модуля.

Критеріями оцінювання поточного модульного контролю (ПМК) є:

а) якісна успішність на лекційних / практичних заняттях (відвідування відповідних форм навчального процесу, активність і рівень знань при обговоренні питань), самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань; підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів; інші форми робіт – від 0 до 15 балів за першим модулем, від 0 до 15 – за другим;

б) оцінка за модульну контрольну роботу (у тому числі у формі тестів) за кожним із змістових модулів – від 0 до 5 балів.

Оцінювання успішності на практичних заняттях у межах одного змістового модуля здійснюється на підставі сумування результатів поточної активності студентів на практичних заняттях за темами такого змістового модулю.

На семінарському занятті студент має можливість одержати від 1 до 10 бала/ів.

1 тестове завдання оцінюється в 1 бал. Максимальна оцінка за тестові завдання – 20 балів.

Оцінювання екзамену у цілому має такий вигляд:

Кількість балів	Критерії оцінювання знань й умінь студента
1	2
50	1. Усебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових концепціях дисципліни.

	<p>2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої навчальною програмою дисципліни.</p> <p>3. Наявність творчих здібностей і наукового підходу в розумінні й викладенні матеріалу відповідно до програми навчальної дисципліни.</p> <p>4. Здатність до самостійного поповнення знань із дисципліни та застосування отриманих знань у практичній роботі.</p>
45	<p>1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованої навчальною програмою дисципліни.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань із дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
40	<p>1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої навчальною програмою дисципліни.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань із дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
35	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, що уможливило подальше навчання і майбутню роботу за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої навчальною програмою дисципліни.</p> <p>3. Помилки та суттєві неточності при відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або усунення за допомогою викладача.</p>
30	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, що уможливило подальше навчання і майбутню роботу за професією.</p> <p>2. Знайомство з основною літературою, рекомендованої навчальною програмою дисципліни.</p> <p>3. Помилки при відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
25	<p>1. Прогалини в знаннях значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Наявність суттєвих помилок при відповіді на іспиті.</p> <p>3. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без додаткової підготовки з цієї дисципліни.</p>
0	<p>1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з навчальної дисципліни.</p>

До відомості обліку підсумкової успішності заносяться сумарні результати в балах ПМК, індивідуальної роботи студентів та ПКЗ.

12. Засоби оцінювання

Контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Країнознавство англomовних країн» здійснюється під час проведення лекційних / практичних занять, перевірки та коригування самостійної роботи студентів над запропонованим спектром тем і завдань для опрацювання, індивідуальних консультацій із викладачем за допомогою наступних методів:

- *усного контролю*: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;
- *письмового контролю*: модульна контрольна робота, тестові програми, доповідь / звіт, тези;
- виконання індивідуально-дослідницького завдання (журналістський продукт);
- виконання творчих завдань (сторітелінг, лінгвокраїнознавчий аналіз реалій);
- *самоконтролю*: індивідуальне планування власного професійного розвитку.

Організація підсумкового контролю

Підсумковий контроль знань студентів у формі екзамену

Підсумкове оцінювання рівня знань студентів здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю (ПМК), індивідуальної роботи студентів та підсумкового контролю знань студентів (ПКЗ) за 100-бальною шкалою. Завдання поточного модульного контролю (ПМК) та індивідуальної роботи студентів оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів; завдання, що виносяться на підсумковий контроль знань (ПКЗ) у формі іспиту, – від 0 до 50 балів, за якою оцінка студента має бути кратною 5 балам (0, 25, 30, 35, 40, 45, 50).

На іспиті викладач оцінює відповідь студента за національною 4-х бальною шкалою і виставляє екзаменаційну оцінку **«відмінно»**, **«добре»**, **«задовільно»**, **«незадовільно»**.

Об'єкт контролю – рівень засвоєння знань та володіння професійними вміннями, сформованими у студента в результаті навчання 2 модулів із курсу.

Форма контролю: співбесіда з екзаменатором, яка передбачає відповідь студента на теоретичне питання екзаменаційного білета з тем, що вивчались у курсі, виконання тестового та практичного завдання.

При визначенні оцінки за результатами ПКЗ використовуються наступні критерії:

Відповідь на теоретичне питання оцінюється за критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість викладу;
- термінологічна коректність.

Відповідь на практичне питання оцінюється за критеріями:

- точність виконання практичного завдання;
- застосування науково-пошукового підходу до його виконання, творче мислення.

Підсумкова оцінка за відповіді на два питання екзаменаційного білета виставляється за таких умов:

«відмінно» – студент одержав

- ✓ дві оцінки «5»;
- ✓ оцінку «5» за перше питання та оцінку «4» за друге питання;

«добре» – студент одержав

- ✓ оцінку «4» за перше питання та оцінку «5» за друге питання;

- ✓ оцінку «4» за перше питання та оцінку «3» за друге питання;
- ✓ дві оцінки «4»;
- ✓ оцінку «5» за перше питання та оцінку «3» за друге питання;
- «задовільно» – студент одержав
 - ✓ оцінку «3» за перше питання та оцінку «4» за друге питання;
 - ✓ оцінку «3» за перше питання та оцінку «5» за друге питання;
 - ✓ дві оцінки «3»;
- «незадовільно» – студент одержав
 - ✓ оцінку «2» за одне із двох питань.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумкова оцінка за два питання екзаменаційного білета

«відмінно»	5, 5
	5, 4
«добре»	4, 5/3
	4, 4
	5, 3
«задовільно»	3, 4/5
	3, 3
«незадовільно»	2, 3/4/5

13. Розподіл балів, які отримують студенти.

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				ІНДЗ	50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
5	5	5	5	5	5	5	5	10		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Виконання завдань на практичних заняттях передбачено в аудиторії, яка обладнана технікою, в якій є доступ до мережі Інтернет, проєктор мультимедійний, екран, дошка настінна маркерна, що дозволяє оволодівати вміннями створення інформаційного продукту, використовувати мультимедійні презентації, наочний матеріал тощо.

15. Методичне забезпечення.

1. Опорні конспекти лекторію.
2. Методичні рекомендації до підсумкового контролю та виконання самостійної роботи.
3. Перелік основних термінів та понять з дисципліни.
4. Питання для самоконтролю за темами.
5. Дидактичний матеріал, ілюстративні матеріали, схеми, таблиці до різних тем.
6. Фонд електронних документів та друковані посібники (кафедральні видання).

16. Рекомендована література

Базова

1. Антологія афоризмів / упор. Л. П. Олексієнко. Донецьк : В-во Сталкер, 2004. 704 с.
2. Башманівський О. Л., Вигівський В. Л., Моркотун С. Б. Лінгвокраїнознавство : навч.-метод. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 98 с.
3. Бідзіля Ю. Особливості сучасного медіапростору Великої Британії. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія : Філологія, 2008. Вип. 18. С. 111–116.
4. Брагіна А.А. Лексика и культура страны. Москва : Русск. Язык, 1986. 152 с.
5. Василенко О. В., Калиновська І.М., Коляда Е.К. Great Britain: History and Culture= Велика Британія: історія і культура : навчальний посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 364 с.
6. Василенко О. В., Малімон Л. К., Павлюк А. Б. The World : Навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2013. 81 с.
7. Вигран О. Ф., Гербова С. К. та інші. Знайомтеся: Великобританія. Meet Great Britain. Київ, 2001. 304 с.

8. Власова Е.Л., Грин В.С. A Glimpse of English-Speaking Countries. : [уч. пос.]. Москва : «Наука», 1969. 302 с.
9. Вовченко Н. Ф. Across Great Britain = По Великій Британії : [навч. посіб.]. Київ : «Знання», КОО, 2004. 222 с.
10. Гапонів А. Б., Возна М. О. Лінгвокраїнознавство. Англомовні країни. Вінниця : «Нова книга», 2005. 464 с.
11. Голицынский Ю. Б. Great Britain = Великобритания : [уч. пос.]. С.-Пб. : «Каро», 2002. 480 с.
12. Гороть Є. І., Малімон Л. К. Great Britain : Навчально-методична розробка. Луцьк : РВВ «Вежа», 2010. 114 с.
13. Кузнецова В. С. География, история и культура Англии. (на англ. яз.). Москва, 1982. 258 с.
14. Мальська М. П., Гамкало М. З., Бордун О. Ю. Туристичне країнознавство. Європа : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2009. 224 с. URL : <http://westudents.com.ua/knigi/617-turistichne-kranoznavstvovropa-malska-mp.html>.
15. Ніконов В. А. Вступ у топоніміку. Москва : Наука, 1965. 260 с.
16. Ощепкова В. В., Ванина Т. П. О Канаде вкратце. Книга для чтения на английском языке. Москва : «Лист», 2000. 272 с.
17. Сааринен Л., Рыбкина Е. Canada. Канада. Пособие по страноведению. С.-Пб. : «Каро», 2000. 240 с.
18. Тенсон И. А., Войтова Г. А. Habits and Ways in Great Britain and the United States. Москва : Международные отношения, 1978. 216 с.
19. Усова Г. С. История Англии в 2-х частях. С.-Пб., 2001. Ч. 1. 256 с., Ч. 2. 256 с.
20. Цегельська М. Great Britain: Geography, History, Language. Тернопіль : Підручники і посібники, 2007. 208 с.
21. Энциклопедия афоризмов / сост. М. Ф. Иванова, Л. Г. Стахурская. Симферополь : Реноме, ИД «Квадранал», 2004. 576 с.
22. Яковенко Н. Л. Коротка історія Британії. Курс лекцій для студентів факультетів іноземної філології університетів. Київ : «Богдана», 1999. 192 с.
23. British Studies. Знакомимся с Британией : [уч. пос.]. С.-Пб : «Базис», 2000. 415 с.
24. McDowall D. An Illustrated History of Britain. Longman Group UK Limited, 2003. 192 p. Harvey P., Jones Rh. Britain Explored. Longman Group UK Limited, 2002. 176 p.
25. Zaitseva S. D. Early Britain. Москва, 1975. 254 с.

Допоміжна

1. Колодяжная Л. This is Great Britain = Познакомьтесь: Великобритания. Москва : «Рольф», 2001. 160 с.
2. Нестерова Н. М. Страноведение: Англия. Серия «Учебники и учебные пособия». Ростов н/Д : «Феникс», 2001. 320 с.
3. Ощепкова В. В., Шустилова И. И. О Британике кратко. Книга для чтения на английском языке. Москва : «Иностранный язык, Оникс», 2003. 224 с.
4. Павлоцкий В. М. Discovering Britain = Открой для себя Британию : [уч. пос.]. С.-Пб : «Базис», 2000. 432 с. Павлоцкий В. М. Famous faces in history = Портреты знаменитых людей Британии и США. Наука и политика. С.- Пб : «Базис», «Каро», 2001. 368 с.
5. Письменная О. А. Окна в англоязычный мир (история, география, социальные аспекты, языковая ситуация). Киев : ООО «ИП Логос», 2004. 544 с.
6. Радовель В. А. Страноведение: Великобритания. Ростов н/Д : «Феникс», 2005. 320 с.
7. Шерстюк І. В. The Best in the English-Speaking World. English Student's Book. Харків : Веста: Ранок, 2004. 80 с.
8. Adrian Room. An A to Z of British Life. Sixth revised impression. Oxford : Oxford

- University Press, 1996. 476 p.
9. Delia Summers (ed.). Dictionary of English Language and Culture. 2nd ed. London : Longman, 1994, 1528 p.
 10. Education in Britain/Central Office of Information. London, 1983.
 11. Faces of Britain. - Ld., 1997
 12. Jonathan Crowther (ed.). Oxford Guide to British and American Culture. Oxford : Oxford University Press, 1999. 600 p.
 13. McDowall D. An Illustrated History of Britain. Longman Group UK Limited, 2003. 192 p.
 14. O'Driscoll James. Britain. The Country and its People : An Introduction for the Learners of English. Oxford : Oxford University Press, 2003. 225 p.
 15. Peter Bromhead. Life in Modern Britain. Harlow : Longman, 1993.
 16. Polupan V. L., Polupan A. P., Makhova V. V. English-Speaking Countries. Харків, 2000. 208 с.
 17. Sampson A. The Changed Anatomy of Britain. London, 1982.
 18. Sheerin Susan, Seath Jonathan, White Gillian. Spotlight on Britain. 2nd edition. Oxford : Oxford University Press, 1990. 140 p.
 19. Susan Stempleski. Oxford Guide to British and American Culture. Teacher's Handbook. Oxford : Oxford University Press, 1999, 14 p.
 20. The World Book Encyclopedia of People and Places. 2nd Edition. Chicago : Scott Fetzer Company, 2007. Volumes 1-7. 1696 p.

Інформаційні ресурси

Періодичні фахові видання

1. Іноземні мови: науково-методичний журнал Київського національного лінгвістичного університету URL: <http://fl.knlu.edu.ua/>
2. Англійська мова та література: практичний журнал вчителя англійської мови. Харків: ВГ «Основа». URL: <http://journal.osnova.com.ua/journal/7-%D0%90%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0>
3. Іноземні мови в школах України : науково-методичний журнал / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. Київ : Педагогічна преса. URL: <http://lib.vippo.org.ua/periodyka.php?cat=142>
4. Іноземні мови в навчальних закладах: науково-методичний журнал. URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=64627
5. English: газета. Видавництво «Шкільний світ». URL: http://www.osvitaua.com/sw_press/newspapers/eng/
6. Відкритий урок: професійний журнал для вчителів. URL: <http://osvita.ua/>

Бібліотеки та ресурсні центри для викладачів

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського:

<http://www.nbu.gov.ua/>

Національна парламентська бібліотека України:

<http://www.nplu.org/>

Британська Рада в Україні:

<http://www.britishcouncil.org/ukraine>

Ресурсний центр для викладачів англійської мови (Києво-Могилянська Академія):

http://kiev.usembassy.gov/relo_etrc_ukr.html

Різне

Матеріали освітнього порталу:

<http://www.osvita.org.ua>

Матеріали офіційного сайту посольства Великобританії:

<https://www.gov.uk/government/world/ukraine.uk>

Матеріали офіційного сайту посольства Канади:

<http://canadainternational.gc.ca/ukraine/index.aspx?lang=ukr>

Матеріали пізнавального сайту «Географія»:

http://geoknigi.com/view_country.php